

Bilag 3 - pkt. 6 - DK uddannelsesprojekt 05. juni 2009 til DSAM.doc

Foreløbig projektplan for:

Dagbogsprojektet.

Den almenmedicinske speciallægeuddannelse i dag – og i fremtiden...

Baggrund

I 2004 fik Danmark en ny videreuddannelsesreform for speciallægeuddannelsen. Efter knap fem års implementering er samtlige af uddannelsens elementer afprøvet i alle dele af landet. Uddannelsen bliver dagligt og stadigt mere nuanceret implementeret af uddannelseslæger, tutorlæger, praksispersonale og hospitalsvejledere, alle der på den ene eller anden måde medvirker til uddannelsen af fremtidens praktiserende læger.

Men hvad vil det egentlig sige at være del af den almenmedicinske speciallægeuddannelse? Og hvordan påvirker uddannelsen arbejdet i almen praksis og på hospitalerne?

Fra litteraturen har vi beskrivelser af lægers hverdag f.eks. i form af biografier. Oftest er det dog indirekte beskrivelser via studier af ydelser og organisation, eller teorier og værdigrundlag bag lægearbejdet. Vi mangler en bedre indsigt i, hvordan det opleves at være en del af den almenmedicinske speciallægeuddannelse og hvordan dét at uddanne speciallæger i almen praksis påvirker det daglige arbejde for de, der er involveret i uddannelsen.

Evalueringer af uddannelse måler traditionelt på outcome. For evaluering af den almenmedicinske speciallægeuddannelse vil det sige, at en traditionel evaluering ville måle om de praktiserende læger bliver bedre rustede til at udføre arbejdet i praksis. Men uddannelsen og den løbende ændring af uddannelsen påvirker ikke bare målet, den gode praktiserende læge. Det påvirker også den måde almen praksis og de øvrige uddannelsessteder virker på. Det påvirker opfattelsen af hvad en praktiserende læge er, skal kunne, vil prioritere. Det påvirker faget og professionen almen praksis, og dermed også opfattelsen af hvad den gode praktiserende læge er, vel at mærke, mens vi uddanner lægerne. Erfaringerne vil langsomt ændre indholdet af og forventningerne til uddannelsen, men det vil også ændre de steder, hvor uddannelsen gives og modtages.

Ved flere europæiske universiteter har der kørt såkaldte 'livshistorie projekter', hvor befolkningen inviteres til at skrive dagbog i forbindelse med specifikke mærkedage. I Danmark har det bl.a. været etnologer og antropologer der har opbygget arkiver for danskernes samtidshistorie, i England er det hovedsageligt livshistorieforskere. Projekternes basis er alle et nationalt arkiv, opbygget af indsendte dagbøger fra den gruppe af mennesker, som projektet ønsker at beskrive samtidshistorie for. Nogle projekter inviterer en hel befolkning til at skrive dagbog for en dag, der er speciel for nationen. Andre projekter inviterer en speciel gruppe af mennesker til beskrivelse af hvordan det er at være barn i Danmark i dag, eller mor i England eller... Dagbøgerne der sendes ind, anvendes umiddelbart som data til besvarelse af spørgsmålet, men forbliver som arkiv med historisk forskning som sigte. Det betyder at forskere i fremtiden vil have mulighed for at lave sammenlignende undersøgelser over udviklingen indenfor arkivets område. Arkivet er således potentiel kilde til utrolig spændende forskning nu og i fremtiden, kontrolleret af det universitet eller den institution der har oprettet og vedligeholder arkivet.

Idéen bag ”Dagbogsprojektet”

Hvis vi gerne vil vide hvordan speciallægeuddannelsen foregår i dag, og hvordan den gradvis ændrer sig og ændrer almen praksis, kan vi bruge erfaringerne fra de store livshistorieprojekter. Ved at invitere alle der er involveret i den almenmedicinske speciallægeuddannelse til at skrive ”dagbog for en dag ” kan vi få adgang til de tanker og erfaringer, som hver dag gøres af uddannelseslæger, tutorlæger, praksispersonale, hospitalsvejledere og andre der er involveret i uddannelsen. Et sådant projekt har Royal College of General Practitioners (RCGP) kørt i England, Skotland, Wales og NordIrland siden starten af 2008.

Hvis vi som i England får dagbøger fra hele landet kunne det være starten på en kontinuerlig skrivning af uddannelseshistorie blandt praktiserende læger i Danmark. I England inviterer vi til dagbogsskrivning een gang om året for at få den løbende udvikling, men det kan naturligvis justeres efter behov.

Design og metoder

Vi vil kunne anvende erfaringerne fra det tilsvarende projekt som kører i RCGP. Det betyder at vi kan anvende basis for opsætningen, indeksering og administration. Vi vil dog være nødt til at sikre at dagbogssiden formuleres så den bliver brugbar på dansk og at opsætningen svarer til danske krav om pc sikkerhed og anonymitet. Dette gøres ved hjælp af et mindre pilotprojekt og ansøgning om tilladelse til oprettelse af arkivet fra Datatilsynet.

Alle involverede i den almenmedicinske speciallægeuddannelse inviteres til ”at skrive dagbog for en dag” i en specifik periode hvert år. De bliver bedt om at skrive dagbogen på en bestemt elektronisk formular, hvor eneste indekseringsredskab er dagbogsskriverens angivelse af hvilket område de arbejder i (kunne være region og by), og hvilken funktion de har i uddannelsen (jeg er uddannelseslæge, tutorlæge, hospitalsvejleder etc). Dagbøgerne indsendes anonymt til en e-mailboks, og af en sekretær indekseres de i forhold til den angivne funktion i uddannelsen/ geografisk tilhørsforhold.

Dagbøgerne behandles derefter som data, der kan analyseres med forskellige typer af kvalitative analysemetoder og med forskellige teoretiske referencerammer afhængigt af data indholdet. Invitationen gentages hvert år som basis, men kan eventuelt også gentages i forbindelse med særlige hændelser indenfor uddannelsen eller almen praksis som sådan. Det betyder at DSAM vil kunne justere implementeringen af forskellige tiltag indenfor meget kort tid, fuldstændig som RCGP har gjort det i UK.

Der bliver anvendt relevante kvalitative forskningsmetoder i både data-indsamling, bearbejdning og formidlingen af resultaterne, og projektet er underlagt gældende etiske og juridiske krav til almenmedicinske forskningsprojekter i Danmark.

Udbytte af projektet

For at give en fornemmelse af hvad udbyttet af et sådan projekt kan være, har vi her beskrevet nogle af erfaringerne fra UK.

Den nye uddannelsesreform i UK blev startet 1. august 2007. Uddannelsesreformen introducerede for første gang en national målbeskrivelse, en elektronisk portefølje, og nye evalueringsstrategier. Seks måneder senere inviterede RCGP til første dagbogsskrivning blandt uddannelseslæger og tutorlæger.

2008 dagbøgerne gav mange og meget konkrete eksempler på, at uddannelseslæger og tutorlæger på trods af de retningslinjer og kurser der allerede var tilstede, ikke forstod hvordan målbeskrivelsen

og evalueringsmetoderne skulle anvendes. Kun få måneder efter at dette problem var opstået var det således muligt for RCGP at ændre formidlingsstrategi, retningslinjer og anden form for støtte til videreuddannelsen, understøttet af disse meget konkrete beskrivelser af, hvor og hvorfor det gik galt.

2009 dagbøgerne fra februar viste, at tutorlægerne arbejder med samtlige elementer af uddannelsen på et helt andet niveau end sidste år, men at uddannelseslægerne stadig finder det vanskeligt. Derfor er der nu startet et samarbejde mellem det der svarer til FYAM og forfatterne af målbeskrivelsen for at skrive en række artikler der eksemplificerer målbeskrivelsen og målbeskrivelsens brug. 2009 dagbøgerne påviste også nye bekymringer blandt tutorlægerne i relation til uddannelsen som sådan, og i RCGP arbejder vi nu på at imødekomme disse bekymringer.

Dagbogsskribere af alle slags har givet udtryk for, at de finder det meget positivt at RCGP gennem dette dagbogsprojekt beder om og anvender erfaringerne fra praksis dagligliv til udviklingen af uddannelsen.

Dagbøgerne er kun et supplement til de andre former for evaluering af videreuddannelsen som RCGP har iværksat. Fordelen ved dagbøgerne er imidlertid, at vi tidsmæssigt kan reagere meget hurtigt, og at dagbøgerne giver helt konkrete beskrivelser, så vi får et meget detaljeret indblik i hvordan og hvorfor udviklingen foregår.

Ud over en årlig evaluering til brug for udviklingen af det engelske almenmedicinske curriculum, har dagbøgerne allerede nu givet mere end 200 beskrivelser af, hvad det vil sige at være engageret i almenmedicinsk videreuddannelse siden 2007. Med invitationen hvert år, opbygger vi et arkiv af beskrivelser, som anvendes til uddannelsesforskning nu og som vil være muligt for forskere at anvende i fremtiden. Den første artikel om projektet er under review, og den næste er på vej.

RCGP arbejder i øjeblikket på at få regeringen overbevist om, at det er nødvendigt med 5 år til den almenmedicinske speciallægeuddannelse. Som et af de lande hvor dette allerede er implementeret ser de ofte på den danske almenmedicinske uddannelse. Kravene til dokumentationen er imidlertid forskningsresultater eller andre former for anerkendt evidens. Da der er meget lidt almenmedicinsk uddannelsesforskning i Danmark, går RCGP ofte forgæves når de leder efter evidens for danske uddannelsesinitiativer. Dette projekt vil kunne bidrage til sammenlignelighed, og derved være af stor interesse for RCGP.

Formidling

Hvis DSAM huser det danske dagbogsprojekt, kan vi tilbyde en årlig rapport med den evaluering af videreuddannelsen, som kan uddrages af de indsendte dagbøger. Derudover vil vi anvende dagbøgerne som uddannelsesforskningsdata. Begge dele vil kunne give anledning til videnskabelige publikationer med anerkendelse af DSAMs støtte til dette arbejde, og med et muligt fokus for samarbejde med RCGP.

De første resultater blev fremlagt ved en almenmedicinsk uddannelseskonference (UKCEA) sidste år. Med parallelle projekter ville det være muligt, at de danske resultater bliver formidlet også i et internationalt perspektiv.

Ressource behov

Det er et projekt der kræver meget få ressourcer ud over forsker-arbejdstid. Erfaringerne fra det engelske projekt og tidligere forskningserfaringer gør det muligt for Charlotte at lede projektet både i opsætning, udførelse og administrativ vedligeholdelse. I kraft af Evas mangeårige engagement i

almenmedicinsk uddannelse, hendes meget friske erfaringer som almenmedicinsk uddannelseslæge, og hendes interesse for udvikling af området, vil det være muligt at sikre konneksen til almen praksis, almenmedicinske uddannelseslæger og almenmedicinske udviklingsprojekter.

Udover forsker-arbejds løn kræver projektet kun finansiering af den initiale opsætning og den løbende indeksering og opbevaring.

Udgifter pr år for DSAM	2009	2010-2013 inkl. (pr år)
Oprettelse af server arkivfunktion og elektronisk udformning af dagbogssiden	Kr. 15.000	Kr. 0
Sekretær hjælp	Kr. 16.000 (ca.)	Kr. 16.000 (+ reguleret ifht normale lønstigninger)
Løn til forskere	Søges i forskningsfonde	Søges i forskningsfonde

Udgifterne er beskrevet i ovenstående tabel: Oprettelse af server arkivfunktion og elektronisk udformning af dagbogssiden vil koste ca. 15.000 kr. Hvis datamængden bliver som forventet vil det kræve sekretærhjælp sv.t. max 2 ugers fuldtids løn pr år; forskerløn vil være sv.t. 2 ugers fuldtids løn til opsætningen og 4-6 ugers fuldtids løn ialt pr år (pr invitation til dagbogskrivning) til analyse af data og formidling af resultater.

Forsker-løn vil vi kunne søge i PLU eller andre fonde. Udgiften for DSAM til at huse dette projekt ville altså være ca 15.000 kr til initiale opsætning det første år plus løn til sekretær 1-2 uger pr år, derefter kun med udgift til sekretæraflønningen.

Projektet opsættes i første omgang til en varighed af 5 år med mulighed for forlængelse.

Ansvar og administration

Der udformes samarbejdsaftale med uddybende beskrivelse af nedenstående.

Projektleder: Charlotte Tulinius

Ansvar: Opsætning af projekt, inkl. ansøgninger til Datatilsynet og fonde; administration i forhold til budget og projektplaner; behandling af ansøgninger fra andre forskere om anvendelse af data, sidstnævnte meget gerne i samarbejde med en repræsentant for DSAM

Forskere: Charlotte Tulinius og Eva Schandorf

Ansvar: dataindsamling, data-bearbejdning og formidling

DSAM huser projektet med ansvar for: fastholdelse af arkiv og vedligeholdelse af arkiv, inkl. ansvaret for at data ikke går tabt; økonomi til den initiale opsætning af projektet samt til sekretærhjælp max 2 uger pr år (eller pr dagbogsperiode, hvis yderligere perioder ønskes af DSAM) som beskrevet ovenfor.